

Berøringsangst

Så ligger man på sykehus og er operert. Det som leger og pleiere utrettet, er en vidunderlighet.
Jeg skulle vært død, men er det ikke.

Hovedpulsåren dissekerete. Den delte seg innvendig fra hjertet og ned til skrittet. Lever nå videre med et dacronrør ut av hjertet. «Omtrent så stor som en barneparaplys håndtak,» sa kirurgen, anestesilegen og alle de andre med sine vidunderlige håndverkskunnskaper. Lov og takk.

Mindre enn et år senere skjer det noe med blindtarmen. De unge vil ikke tro det er blindtarmsbetennelse. «Eldre mennesker har ikke blindtarmsbetennelse.»

Så blir jeg lagt inn til observasjon. Neste morgen blir det skrik og spetakkel. Jeg skriker: «Noe har sprukket!» «Nei da,» sa de unge legene. Pasienten tenkte som så, i dette øyeblikkets omtumlede tilværelse, at de har sikkert hatt utelukkende seksere til eksamen på videregående skole.

Pasienten – jeg – får morfin, og roen er gjenopprettet. Dagen går i fred og ro, og mot kvelden kommer en kirurg med flere års erfaring. «Blindtarmsbetennelse,» mener hun. «Hva nå?» Operasjon. Nattetid. Muntre operasjonssøstre: «Nå får du en tenåringsoperasjon.» Neste morgen våken. «Blindtarmen hadde sprukket.»

Nå kommer hovedpoenget. De unge har hatt berøringsangst.

Uker senere møter jeg en pensjonert sykepleier. Hun blir opprørt. «De tar ikke engang av dynen og ser på pasienten!

Tar ikke på dem!» På sykehuset, uten berøringsangst, kunne de der eksplorert rectum og funnet ut om det var blindtarmen? Eller en mulig svulst? Banket over nyrelosjene

«De som skulle være nær virkeligheten, har en berøringsangst tatt med fra en virtuell uvirkelighet»

for å sjekke om det muligens var en nyrebekkenbetennelse. Sett om det er blod i urinen? Nyrestein? Med nesen i dataskjermen kan de de ikke vite slikt.

Den animerte dataverdenen overkjører den virkeligheten der man berører andre og selv lar seg berøre. Den kroppsnaære medmenneskeligheten. Arkitekter sitter foran sin dataskjerm og har aldri høvet en planke eller løftet en murstein. De sitter med en virkelighet der arkitektens medmennesker er dataanimerte figurerer på en skjerm og

materialene immaterielle bilder på en flatskjerm.

Slikt berører oss alle. De som skulle være nær virkeligheten, har en berøringsangst tatt med fra en virtuell uvirkelighet erfart fra før de begynte et studium. Man ser – og berører ikke.

For den unge legen og for den unge arkitekten er virkeligheten noe som er bak en skjerm. 0-1-0-1-0-1-0-1-0-1. Signalene er virkeligheten. Feedback og signaler. Ikke samtaler med mennesker og med materialer. Hva vet skomakeren om randsøm uten å ha holdt i en sko og erfart en fysisk påtakelig virkelighet?

Skal livet bli erfart foran flatskjerner og deretter bli en virkelighet som virtuelt animert utfolder seg?

Paul Irgens
paul@irgens.cc

Paul Irgens (f. 1935) er arkitekt, billedkunstner og poet.
Ingen oppgitte interessekonflikter.

*Mottatt 10.12.2013 og godkjent 2.1.2014. Redaktør:
Erlend Hem.*